BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 183 Sâmbătă 6 Iulie 1940
8 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DURERI OȚELITOARE

Națiа mutilată a primit lovitura vertical, bărbătește, cu aceeași credință nealterată în dreptate, cu care a primit toate ofensele și toate încălcările din lungul veacurilor. Nu e timp de lamentări și nici de încheiat socoteli, — acum. Ele n'ar ajuta cu nimic la stingerea durerii noastre, care va sta înfiptă în carnea și în sufletul nostru până în ceasul reparației ce va să vină. O vom păstra ca o flacără sfântă această durere în potirul inimii noastre; o vom păstra ca un isvor clocotitor de învigorare morală, ca un memento fără repaos peste orice alte dureri și frământări ce niciodată nu vor copleși-o.

Să creștem tineretul în plămada acestei dureri oțelitoare, spre a face din ei ostașii neadormiți ai păsului și dreptății românești.

In lumina ei să ne limpezim cugetele, în flacările ei să ne purificăm isvoarele sufletului, spre a putea răspunde, renăscuți și înviguați, la toate chemările și la toate legămintele pentru care viforul vremilor de azi ne-a fost orânduit.

Niciun moment nu trebue pierdut, nicio energie nu trebue risipită fără folos și fără socoteală. Toți într'un gând, toți la o faptă: apărarea patrimoniului strămoșesc, apărarea vetrei naționale. Fără nicio codire, fără nicio precupețire. Așa ne poruncește pilda veacurilor și a strămoșilor; așa ne poruncește legea onoarei și demnității neamului.

ZI DE DOLIU NAȚIONAL

INTREAGA ȚARĂ A PĂSTRAT UN MINUT DE RECULEGERE

Zi de doliu național.

Ultimele trupe românești au părăsit pământul scump al Basarabiei și Bucovinei, urmărite de privirile și gândurile îndurerate ale fraților noștri care rămân sub stăpânire străină.

Toate clădirile din Capitală au arborat drapelele tricolore îndoliate.

La Palatul Regal, pavilionul a fost coborât în bernă.

Tramvaele, autobuzele, automobilele, de asemenea au pus steguleție îndoliate.

In ochii tuturor se răsfrângea durerea.

Credința că ziua în care se va face dreptate va veni, nu s'a sdruncinat nici un moment din sufletele noastre.

La ora 13, în întreaga țară s'a păstrat un minut de reculegere.

In Capitală, la ora 1, s'a oprit întreaga circulație.

Toată forfota a încetat ca prin farmec și bărbații s'au descoperit.

Cetățenii au păstrat cu suflet îndurerat, un minut, o atitudine de pioasă reculegere.

Viața Capitalei și-a reluat apoi aspectul de mai înainte.

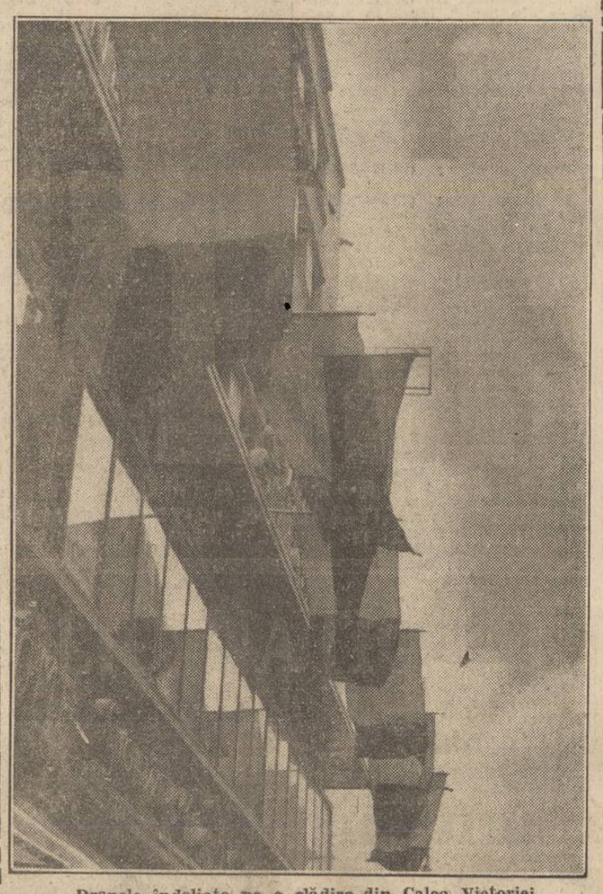

Drapele îndoliate pe o clădire din Calea Victoriei

Pe Calea Victoriei în minutul de reculegere

CARACTERUL ETNIC ROMÂNESC AL BASARABIEI

MĂRTURII RUSEȘTI

In nota ultimativă pe care a comunicat-o guvernul sovietic guvernului român, în noaptea de 26—27 Iunie c., s'a afirmta că Basarabia este „populată în principal de ucrainieni", — de unde ar reeși că aceștia formează elementul majoritar, iar nu Românii băștinași.

Nu mai stăruim asupra motivului politic, ce a determinat guvernul din Moscova să invoace acest argument etnic, ci ne vom mărgini să restabilim adevărul în ce privește raportul între populația străveche băștinașă a Basarabiei — românească — și aceea stabilită dela 1812 încoace, sub dominația rusească, prin colonizări și infiltrații repetate.

Până la 1812, după datele statistice cunoscute, Românii din Moldova de peste Prut au fost în proporție de 90—95 la sută, iar după răpirea Basarabiei, din cauza colonizărilor și infiltrațiilor organizate de administrația rusească, această proporție a scăzut până la 75 la sută, în realitate, iar după statisticile rusești, până la 67 și chiar 48 la sută. Numeroși etnologi și istorici ruși, care s'au ocupat acum câteva decenii de situația etnografică a Basarabiei, au recunoscut însă că Românii formează elementul majoritar al populațiunii și limba lor este cea mai răspândită, fiind folosită și de grupurile malo-ruse și ucrainiene.

Citâm câteva mărturii rusești dinainte de unirea Basarabiei cu patria-mamă, privitoare la populația acestui ținut străvechi românesc.

Guvernatorul rus al Basarabiei, Timkowski, într'un raport adresat în 1827 contelui Pahlen, guvernatorul general al Odessei, comunica:

„Provincia Basarabiei se compune din două categorii de locuitori: Moldovenii indigeni și vagabonzii, care s'au introdus în diferite rânduri și a căror moralitate nu s'a schimbat".

A. Zasciuk, ofițer de statmajor rus, scria în 1862:

„Moldovenii formează partea principală a populațiunii (Basarabiei), — aproape trei sferturi din totalul general".

Generalul Kuropotkin, fost ministru de război și comandantul armatei rusești din Manciuria în războiul contra Japoniei, a scris în 1910 următoarele:

„Poporul român din Basarabia, anexată acum 100 de ani, taește încă astăzi separat și în afară de populația rusă... In viitor, fie pe căi pacifice, fie în urma unui război, unitatea poporului român este de neînlăturat".

In ce privește numărul ucrainienilor și al rușilor, după statistica rusă din 1897, în acel an s'au socotit în Basarabia numai 15.000 de ruși și ucrainieni, — ceea ce a însemnat o proporție de 8,2 la sută din totalul populațiunii.

In revista „L'Image de la Bessarabie" din Paris (Nr. 225—227 din Martie 1919), s'a publicat următorul procentaj al populațiunii Basarabiei: 70,25 ROMÂNI; 10,05 Ucrainieni; 9,30 Evrei; 9,70 alții; iar în 1930 procentul ucrainienilor a fost de 11,0 din totalul populației de 2.863.409 locuitori, — majoritatea Români.

Aceste mărturii și cifre vorbesc dela sine și ele confirmă caracterul etnic românesc al Basarabiei.

R. SEIȘANU

S'A TERMINAT EVACUAREA MILITARĂ A NORDULUI BUCOVINEI ȘI BASARABIEI

Comunicatul zilei de 3 Iulie al Marelui Stat Major, secția operațiilor

In ziua de 3 Iulie ora 12, operațiunile de evacuarea militară a Nordului Bucovinei și Basarabiei au fost terminate. Se mai continuă cu evacuarea populației.

Trupele noastre au trecut la Sud și Vest de linia generală: Sipotele—râul Suceava — Frătăuți Noi — regiunea Herța—Prutul.

PENTRU FRAȚII BASARABENI ȘI BUCOVINENI IN REFUGIU

Subscripția ziarului „Universul"

Cunoaștem astăzi cu toții, toată tragedia fraților basarabeni și bucovineni zmulși pe negândite de vitregia soartei, dela căminurile lor.

Mii de familii pribegesc fără să aibă adăpostul, hrana, ori posibilitățile de muncă, asigurate.

Solidaritatea românească s'a manifestat și de data aceasta și multe suferinți au fost vremelnic alinate.

Sunt încă multe de făcut în acest domeniu! O operă de ajutorare demnă și grabnică trebue înfăptuită, și în acest scop facem apel la simțămintele cititorilor noștri, cari, suntem siguri că vor răspunde cu generozitatea pornită din suflet de român, de creștin și de frate!

1. Ziarul Universul	100.000
2. Stelian Popescu	50.000
3. I. Lugosianu	20.000
4. I. Zaharof	20,000
5. Ștefan Brăiloiu	10.000
6. Prof. dr. C. Angelescu, consilier regal	100.000
7. I. D. Clinceanu, fost director B. N. R.	50,000
8. Constantin Bursan, deputat	30.000
9. Arhitect Petre Antonescu	25,000
10. Al. Duca	20.000
11. Dr. Ernest Ene	20.000
12. Restaurantul Continental	20.000
13. Carmen, s. a. r. pentru transport int.	20,000
14. Mircea Djuvara, fost ministru	20.000
15. Anton și Cosmin O. Vassalopol	20,000
16. N. Vasilescu Karpen	10.000
17. General A. Gorsky	10.000
18. Prof. ing. C. D. Busilă	10,000
19. Ing. Virgil Alimănești eanu	10.000
20. Ing. N. Iliescu-Brânceni	10.000
21. Ioan C. Moldoveanu	5.000
22. Deiu Carpatos, referendar C. conturi	5.000
23. Ing. G. Săpunaru	5.000
24. T. E. Tasselli	5,000
25. George B. Goilav	5.000
26. Prof. dr. I. Rainer	5,000
27. Ing. Niculae Arcadian	5.000
28. Mihail Mora, fost senator de Lăpușna și Cetatea Albă	5.000
29. Personalul firmei Al. Duca, loco	3,000
30. C. Tănase	3.000
31. Col. farm. Ioan Alexi	3,000
32. Nello Tasselli	2.500
33. Ioana și maior ing. Tănăsescu	2,000
34. Traian Ionescu, avocat	2.000
35. General Iorgulescu	1.000
36. Prof. dr. N. Minovci	1.000
37. Filofteia M. Constantinescu, Slănic-Prahova	1.000
38. Ana și Sterie Georgescu, farmacist	1.000
39. Constantin și Angela	1.000
40. Angela și Hugo Daniel	1.000
41. Dumitru M. Dumitriu	1.000
42. David Schaffer, Icar	1.000
43. Petre Borcoman	1.000
44. Dumitru Gavrilă	1.000
45. I. Abrudeanu	1.000
46. N. Aragon	1,000
47. I. Nestorescu	1,000
48. Ludvig Brandmayer	1.000
49. Dumitru Z. Furnică	1.000
50. I. D. Protopopescu	1.000
51. Marilena și Nicu Mariescu	1.000
52. Sportex-Iacob Presser	1.000
53. Prof. D. Mihail	500
54. Gr. Ene	500
55. D. Rădulescu	500
56. Victor Mehedințeanu	500
57. S. Goldstain	500
58. Paul Durand	500
59. Voichița Suriergoschi	500
60. Filofteia V. Deleanu	500
61. Victor I. Deleanu	500
62. Geo C. Diaconescu	300
63. Maria Serghe, avocată	250
64. Zuța Popescu	200
65. Dumitra și N. Predescu	100
Total	653.850

D. ION GIGURTU A FOST NUMIT ȘEF DE STAT MAJOR AL PARTIDULUI NAȚIUNII

CIRCULARA Nr. 4

Prin Inalta Deciziune Nr. 5 din 3 Iulie a. c. a Conducerei Supreme a fost numit Șef de Stat Major al Partidului d. Ion Gigurtu.

Plecând dela postul de comandă, din cauza altor însărcinări ce-mi sunt încredințate și care-mi cer tot timpul, cu adâncă părere de rău de a nu fi putut consacra toată munca mea partidului, reintru în rânduri.

Ca ostaș al partidului, urând spor la muncă noului Șef de Stat Major și isbândă partidului, strig din tot sufletul:

Trăiască MAIESTATEA SA REGELE!

Trăiască România naționalistă!

Sănătate!

INALTA DECIZIE Nr. 5

ART. 1. — D. Ernest Urdarianu, Șeful de Stat Major, trece în rândul ostașilor Partidului.

ART. 2. — D. Ion Gigurtu se numește Șef de Stat Major al Partidului.

Dată în București azi 3 Iulie 1940.

Sănătate!

CAROL R.

Șef de Stat Major „P. N."
E. URDARIANU

GERMANIA N'ARE INTENȚII AGRESIVE FAȚĂ DE ELVEȚIA

Berlin, 3 (Rador). — *Agenția DNB transmite:*

Comunicarea știrei despre expulzarea corespondentului din Berlin al ziarului Neue Zuricher Zeitung, *expulzare datorită rapoartelor sale tendențioase, a fost interpretată de o anumită presă străină ca un avertisment despre iminenta intrare a trupelor germane în teritoriul elvețian.*

Cercurile competente germane vestejesc această interpretare calificând-o drept invențiune îndrăzneață ce nu corespunde câtuși de puțin intențiunilor germane.

Situația unor diplomați

Berna, 3 (Rador). — *Corespondentul agenției* Havas *transmite:*

Legația Elveției din Berlin a fost informată de guvernul german că aceasta nu mai înțelege să recunoască pe diplomații elvețieni din Belgia, Olanda Luxemburg și Norvegia, ce trebuie să fie retrași până la 15 Iulie.

Această rechemare a diplomaților lor elvețieni pune chestiunea prezenții la Berna a reprezentanților țărilor mai sus indicate, ca și ai guvernului nominal polonez.

Această chestiune este actualmente studiată de autoritățile competente.

Vase de război americane la Lisabona

Lisabona 3 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

Crucișetorul „Omaha", din marina de război a Statelor Unite, și torpilorul „Golf" au sosit Miercuri la Lisabona după lungi croaziere.

Aceste vase vor constitui „escadra europeană" a flotei Statelor Unite.

Tot Miercuri a sosit la Lisabona vaporul american „Excellibur", care transportă din Italia spre New-York 218 cetățeni americani.

IN CORPUL ZIARULUI:

APLICAREA MĂSURILOR PENTRU MENȚINEREA ORDINEI PUBLICE ȘI A SIGURANȚEI STATULUI

UN DOCUMENT SENZAȚIONAL

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 3. — Presa germană continuă să se ocupe de rezultatele victorioase ale armatelor germane pe frontul de Vest.

Pe lângă această temă de natură militară, ziarele germane comentează cu mult interes conținutul unor dosare politice ale statului major francez găsite de germani, într'un oraș de lângă fluviul Loire. Publicarea acestor dosare a și început în presa germană și va continua până Vineri. Este inutil să mai spunem că publicarea lor a produs mare senzație. Se acordă o deosebită atenție unei telegrame a ambasadorului francez la Ankara, Massigli, în care acesta dă anumite amănunte asupra unei convorbiri pe care a avut-o cu ministrul de externe turc, d. Saracioglu.

Asupra acestei telegrame oficiosul ministerului de externe german „Berliner Börsencourier" face unele comentarii de natură politică. Insemnătatea acestor comentarii e de netăgăduit, mai ales că autorul lor e una și aceiaș persoană cu colaboratorul diplomatic al ziarului ale cărui articole sunt totdeauna inspirate de cercurile autorizate germane.

Comentariile sunt făcute în legătură cu atitudinea Turciei față de Rusia iar ministrul de externe turc este violent atacat, spunându-se că d. Saracioglu a fost prins în flagrant delict, prin aceea că a voit să compromită în mod grav interesele țării sale. Mai departe, ziarul spune că se poate totuș admite ca membrii răspunzători ai guvernului turc să nu fi știut nimic despre activitatea d-lui Saracioglu, ceeace ar fi o circumstanță atenuantă pentru ei, mai ales că s'au putut obține în ultimele zile anumite garanții în ceeace privește știrile despre o modificare a atitudinii politice a Turciei față de Germania.

Principalul motiv al publicării acestui document a fost însă determinat tot din considerații de ordin politic față de Rusia. Aceasta reese din observația lui „Berliner Boersencourier" că e foarte clar că documentul dovedește intenții agresive ale Turciei față de Rusia, dar face să reiasă în acelaș timp intențiile Angliei față de fostul ei aliat din războiul mondial.

Din observațiile oficiosului ministerului de externe german mai reiese că publicarea documentului s'a făcut la timp potrivit, spre a contracara manevrele Angliei față de Uniunea Sovietică, căci e știut că Marea Britanie se străduește acum nu numai să facă ca Rusia să uite trecutul, dar și să poată să amestece din nou cărțile.

Manifestație ostilă la legația engleză din Budapesta

Budapesta, 3 (Rador). — *Corespondentul agenției* Stefani *transmite:*

Marți seara, târziu, a avut loc o manifestație ostilă la legația Angliei.

Poliția a intervenit imediat și a arestat patru persoane.

IA SEAMA CE VORBEȘTI ȘI UNDE VORBEȘTI CA NU ȘTII CINE ASCULTA.

DREPTUL ȘI FORȚA

Trăsnetul ne-a lovit. Două milioane de români au fost smulși de la Patria Mumă. O parte din teritoriul nostru național, fost de două milenii al neamului nostru, răpit acum mai bine de o sută de ani și revenit apoi de la sine în 1918 la sânul Patriei, a fost din nou ruptă cu forța din trupul nostru. De la 1775 și 1812 neamul românesc nu a mai suferit o asemenea sfâșiere. Durerea fiecăruia dintre noi este astăzi mai mare decât oricare alta am fi putut încerca în viața noastră de ființe trecătoare. Căci ea nu e pricinuită de o pierdere materială și nici de o fatalitate a naturii, ci isvorăște din adâncurile sufletului nostru, din acele adâncuri care ne leagă de aspirațiunile permanente ale neamului și care singure îndreptățesc în propriii noștri ochi ființa noastră ca oameni.

In fața unei asemenea loviturі a soartei, acel care merită să trăiască nu se lasă doborât. El o privește dimpotrivă drept în față și se înalță cu puteri înmiite, cu nădejde și hotărâre nestrămutată. Neamul nostru este obișnuit cu vitregiile vremurilor. El le-a biruit în trecut și le va birui și în viitor.

Căci, mai ales în viața popoarelor, Forța nu poate înăbuși până la sfârșit Dreptul. Valurile necruțătoare ale istoriei sunt schimbătoare. Epocile și raporturile de forță se urmează mereu unele după altele, după împrejurări. Dar aceea ce e permanent în conștiința dârză a popoarelor, dreptatea lor, rămâne. Nimic nu va putea smulge din sufletul neamului nostru conștiința dreptului lui.

Pe deasupra așezărilor politice și juridice, plutește astfel ceva sfânt și roditor care singur poate da „îndreptățire" celor ce se întâmplă. Fără „îndreptățire" nimic nu poate să dureze.

O nenorocire materială poate aduce o lovire unui drept, dar numai prin nimicirea obiectului lui și nu prin desființarea dreptului însuși. Când focul, spre pildă, a mistuit un bun al cuiva, el a nimicit bunul material, dar nu dreptul de a-l reface, adică bunul spiritual. O forță brutală deslănțuită de oameni spre a lua bunul altuia poate încă mai puțin desființa dreptul. Căci acesta nu-și are isvorul în puterile naturii și încă mai puțin în voința celorlalți oameni. El stă în „adevăr" și adevărul plutește deasupra fiecăruia, impunându-se până la sfârșit fără vrere tuturor.

De aceea, atunci când forța stă în serviciul dreptului, ea e roditoare. Când îi stă însă împotrivă, ea nu poate dăinui.

Acel care are un asifel de drept cu sine are însă datoria de a-l ține tot mai treaz și a-și pune toată puterea pentru izbândirea lui.

O acțiune materială și una morală ni se impun astfel. Una materială, spre a ne organiza toată forța națională până la maximum, cu liniște și sânge rece, fără vrăjmășie zadarnică și fără sfidare față de nimeni, nici chiar față de cei ce ne-au lovit așa de crud. Una morală, spre a face recunoscut dreptul nostru de toți fără deosebire și a ne oțeli sufletele în durere, uniți într'un singur gând în jurul Patriei și al Tronului.

MIRCEA DJUVARA

HIRURGIE SALVATOARE

Cronica judiciară a adus Miercuri pe tapet unul din sutele de mii de cazuri referitoare nu numai la felul, atât de variat, în care s'au fabricat „cetățeniile" române prin fraudă, dar mai ales la multiplele fețe ale îngăduinții românești.

De câțiva ani se pripășise în țară Eliza Appel-Czucker, evreică din Austria, care, în cele din urmă, s'a fixat la Craiova unde a deschis o cofetărie.

Așa dar, în acești ani din urmă, în care n'a existat om conștient să nu recunoască pericolul pentru economia națională a copleșitorului număr de indezirabili veniți de prin alte meleaguri, în acești ani din urmă, în care s'au scos în evidență cifrele oficiale ale disproporției înspăimântătoare, cu care veneticii predomină elementul etnic autohton, în comerț, în industrie, în profesiuni libere etc., jocul continuă nestingherit și d-na Czucker poate face comerț liber în cetatea Banilor.

Sesizată de protestele unor localnici, comisia imigranților din ministerul muncii îi anulează biletul de liberă petrecere, dar trece mai mult de un an și hotărirea nu se execută.

După alte proteste și intervenții ale organelor de control, se hotărăște definitiv repatrierea Elizei Czucker, când numita găsește la București în ultimul moment un funcționar public, român, cu care se căsătorește, spre a deveni „cetățeană română" și deci ne-expulzabilă.

Parchetul cercetează latura delictuoasă a afacerii; pe noi ne interesează în plus latura ei administrativă.

Cum de a obținut mai sus numita, pe termen lung, bilet de liberă petrecere?

Cine a autorizat pe Eliza Czucker să practice comerț într'o vreme în care protestele le auzeau până și surzii? Din neglijența ori din complicitatea cui nu s'a executat mai bine de un an hotărirea de expulzarea numitei? Ce atitudine înțelege să aibă departamentul de care depinde funcționarul public, care s'a pretat la jocul indezirabilei?

Izolat, cazul în sine n'ar prezenta o deosebită importanță. Grav este că el face

(Continuare in pag. 2-a)